

פרשת חוקת

(כ , יא)

ויש להבין:

א. מדוע משה עבד ה' לא קיים רצון ה' לדבר אל הסלע?

ב. מדוע לגבי הבאר הראשונה (שמות יז. ו) יצא המים ע"י הכאה ולא ע"י דיבור?

והנ"ל שיש שני סוגי ניסים יש נס שהוא נס גלוי ממש אשר א"א להבינו כלל ללא ההסבר שזה נס, אבל יש ניסים שעושים מעשה בשביל לקרב את הנס אל הבנתינו אף שגם זה הוא נס.

ראיה לדבר זה שהנה מצינו בגמ' (חולין ז:): שאמר רמי בר חמא שגדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם שנאמר "ויהי הם קוברים איש והנה ראו הגדוד וישליכו את האיש בקבר אלישע וילך ויגע האיש בעצמות אלישע ויחי ויקם על רגליו", ומבאר רש"י שרואים שבמותו של אלישע היה מספיק שיגעו בעצמותיו בשביל להחיות מתים ואלו בחייו היה אלישע צריך בשביל להחיות את בנה של השונמית לגהור על פיו ולהפיח רוח חיים בפיו. ומגמרא זו רואים אנו שצדיק גדול עושה ניסים שאין בהם שום שייכות טבעית כמו שחי האיש שנגע בעצמות אלישע, אבל מי שהוא במדרגה פחות גבוהה כמו שהיה אלישע בחייו היה צריך לעשות מעשה טבעי (נפיחת אויר בפיו) כדי לקרב את הנס אל הטבע.

ע"פ הנ"ל נוכל לתרץ את שאלתינו דלעיל שהבאר הראשון היה בזכות מרים (כמו שמבואר בפרשתינו שכאשר מתה מרים הפסיק הבאר) שהייתה פחות צדקת ולכן היה צריך להכות על הסלע.

אבל משה היה צדיק גדול והיה מספיק שידבר אל הסלע ולא יעשה שום מעשה טבעי, אבל משה בגלל ענותנותו הכה בסלע בשביל להראות שהוא לא צדיק גדול אבל ה' כעס עליו שאסור לו להיות עניו במקום שיפחת קדוש ה' בגלל זה.

מקור: בעל